

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів вищої освіти
Керівникам наукових установ

Про надання роз'яснень щодо співпраці з організаціями, які мають ознаки «фабрик статей»

До Міністерства освіти і науки України надійшов лист від Директорії журналів відкритого доступу (Directory of Open Access Journals (DOAJ)) (вх. МОН від 22.05.2025 №24190/0/1-25 (додається)) щодо виявлених зв'язків наукових видань, засновниками яких є заклади вищої освіти України, із сумнівними видавцями, що виключені з DOAJ, зокрема через порушення публікаційної етики.

Внаслідок ретельних повторних розглядів записів наукових директорією DOAJ було виявлено докази того, що такі видання пов'язані із видавництвом «Наукові журнали» (Scientific Journals Publishing House), яке наразі виключене з DOAJ у зв'язку з виявленням порушень керівництв DOAJ, їх політики прозорості та належних практик наукового видавництва, а також релевантних рекомендацій та керівництв Комітету з публікаційної етики (COPE).

За цим видавництвом були визначені прояви наступної недоброчесної поведінки, зокрема:

- гарантована публікація у наукових виданнях, індексованих у Scopus та Web of Science, без дотримання належних процедур рецензування;
- фабрикація авторства та практика написання статей «на замовлення» (гострайтинг);
- маніпуляції з цитуваннями;
- зв'язок з мережею «фабрик статей» у Східній Європі та Центральній Азії – «Науковий Альянс» (Scientific Alliance) та ТОВ «Наукові публікації» (LLC Scientific Publications).

МОН № 1/11385-25 від 02.06.2025

Підписав: Курбатов Денис Ігорович

Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000005D6336005960E300

Дійсний: з 24.04.2025 0:00:00 по 23.04.2027 23:59:59

У результаті внутрішнього розслідування командою з якості DOAJ протягом березня-квітня 2025 року **було виключено 9 наукових видань на підставі виявлених зв'язків з видавництвом «Наукові журнали»** (одного з суб'єктів, що входять в мережу «Науковий Альянс») та зазначенням цього видавництва у якості співвидавця у записах Crossref, що дозволяє зробити обґрунтований висновок про вплив цього суб'єкта на діяльність наукового видання.

У переліку виключених наукових видань директорії DOAJ:

- 1) *Вісник Черкаського державного технологічного університету (ISSN 2708-6070)* (засновник – Черкаський державний технологічний університет);
- 2) *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету: Серія: Економічні науки (ISSN 2306-4420)* (засновник – Черкаський державний технологічний університет);
- 3) *Економічний форум (ISSN 2415-8224)* (засновник – Луцький національний технічний університет);
- 4) *Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування (ISSN 2522-9508)* (засновник – Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу);
- 5) *Theory and Practice of Physical Culture and Sports (ISSN 2786-6424)* (засновник – Університет Григорія Сковороди у Переяславі);
- 6) *Економічний вісник університету (ISSN 2414-3774)* (засновник – Університет Григорія Сковороди у Переяславі);
- 7) *Scientia et Societas (ISSN 2786-6327)* (засновник – Університет Григорія Сковороди у Переяславі);
- 8) *Професійна освіта: методологія, теорія та технології (ISSN 2415-3737)* (засновник – Університет Григорія Сковороди у Переяславі);
- 9) *Мистецтвознавчі записки (ISSN 2226-2180)* (засновник – Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв).

Крім того, DOAJ наклало ембарго на засновників цих видань, що унеможливує у подальшому подачу заявок на включення до DOAJ жодних видань, які видаються цими ж засновниками. Зняття ембарго можливе лише за умови розриву будь-яких зв'язків з сумнівними партнерами-видавцями, які мають ознаки так званих «фабрик статей», або «паперових фабрик», та поданням апеляції для ретельної перевірки цього факту.

Враховуючи вищевикладене, викликає значне занепокоєння тенденція підписання меморандумів (угод) про співпрацю між так званими «фабриками статей» та закладами вищої освіти / науковими установами в Україні. Така форма співпраці є несумісною з принципами академічної доброчесності та суперечить положенням законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та «Про наукову і науково-технічну діяльність». Така діяльність підриває репутацію української науки на міжнародній арені та знижує рівень довіри до неї.

МОН категорично не поділяє такі підходи до провадження наукової діяльності та рекомендує утриматись від укладання будь-яких правочинів (меморандумів, договорів, угод тощо) з подібними компаніями, а також утриматись від звернень до них щодо отримання будь-яких послуг, наслідком яких може стати дискредитація наукової діяльності, а також потенційні порушення академічної доброчесності та дослідницької етики.

У зв'язку з зазначеним, Міністерство освіти і науки України закликає розірвати чинні меморандуми (угоди) про співпрацю із зазначеними в листі та іншими компаніями, які мають ознаки «фабрик статей» та припинити будь-яку спільну діяльність або зв'язки з ними. За наявними у МОН даними - 48 ЗВО України, 5 наукових установ та окремі академії є підписантами таких меморандумів станом на червень 2025 року.

У разі наявності діючого договору (меморандуму, угоди тощо) з однією або декількома такими компаніями, просимо у строк до 10 червня 2025 року надати МОН офіційне роз'яснення щодо такої співпраці та поінформувати МОН про вжиті заходи для її припинення.

Додаток: згадане за текстом на 4 арк.

Заступник Міністра

Денис КУРБАТОВ